

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Departament Pomocy Społecznej

Dyrektor
Beata Karlińska

DPS-V.055.3.2024.DW

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (tj. Dz.U. z 2018 r. poz. 870) po rozpatrzeniu petycji z dnia 14 listopada 2024 r. w *sprawie poprawy warunków pracy i płacy pracowników opieki*, przekazuję poniższe wyjaśnienia.

Na wstępie pragnę zapewnić, że Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej uznaje, że pracownicy systemu pomocy społecznej pełnią kluczową rolę w zapewnianiu wsparcia osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej. To ich zaangażowanie i profesjonalizm stanowią fundament funkcjonowania systemu pomocy społecznej. Dlatego też problematyka związana z warunkami ich pracy i wynagradzania jest jednym z priorytetów tutejszego Resortu.

Należy zauważyć, że Ministerstwo podejmuje działania mające na celu szeroko rozumiane wsparcie kadr pomocy społecznej, trzeba mieć jednak na uwadze, że wprowadzenie satysfakcjonujących rozwiązań systemowych wymaga czasu, licznych uzgodnień oraz środków finansowych. Wyrażam jednak nadzieję, że uda się w niedługim czasie je przedstawić, a przede wszystkim uregulować stosownymi przepisami prawa.

Pierwszym krokiem do powyższego jest wprowadzenie do ustawy o pomocy społecznej zmiany umożliwiającej przyjęcie przez Radę Ministrów Uchwały nr 62 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”. W wyniku powyższego w okresie od 1 lipca do dnia 31 grudnia 2024 r. w ramach Programu zatrudnieni na podstawie umowy o pracę pracownicy, w tym pracownicy domów pomocy społecznej, nabyli prawo do dodatku motywacyjnego w wysokości 1 000 zł brutto miesięcznie w okresie od 1 lipca 2024 r. do 31 grudnia 2027 r.

Kwota środków przeznaczona na realizację tego rządowego programu w całym okresie jego realizacji wynosi 6 721 400 000 zł.

W roku ubiegłym uruchomiono środki na wypłaty dodatków dla pracowników pracowników domów pomocy społecznej w wysokości ponad 393 000 000 zł, którymi planowano objąć 56 884 osoby i środki w wysokości 101 042 966 zł dla pracowników ośrodków wsparcia, którymi planowano objąć 16326 osób.

Zapotrzebowanie na środki na rok 2025 wynosi ponad 1 miliard 760 mln złotych, w tym na dps ponad 790 mln zł, a na ośrodki wsparcia 205 mln zł. Należy podkreślić, że są to znaczące kwoty. Obecnie Wojewodowie występują do Ministra Finansów o przekazanie środków do swoich budżetów.

Ponadto w ramach tych działań, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej prowadzi dialog z przedstawicielami organizacji związkowych, samorządów terytorialnych oraz strony społecznej, dążąc do wypracowania optymalnych rozwiązań służących poprawie warunków pracy kadr pomocy społecznej. Celem jest zapewnienie stabilnych warunków zatrudnienia oraz podniesieniu prestiżu i efektywności pracy w tym sektorze. W tym celu na podstawie Zarządzenia nr 24 Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 czerwca 2024 r. w sprawie powołania Zespołu do spraw reformy systemu pomocy społecznej (Dz. Urz. MRPiPS z 2024 r. poz. 24), w dniu 27 czerwca 2024 r. powołano Zespół do spraw reformy systemu pomocy społecznej.

Zespół ten, złożony z grona ekspertów, praktyków oraz osób ze świata nauki, analizuje funkcjonujące rozwiązania prawne i organizacyjne w obszarze pomocy społecznej, by poprzez wyznaczenie obszarów i kierunków zmian wypracować pożądane rozwiązania reformujące system pomocy społecznej. Do zadań Zespołu należy dokonanie analizy i oceny skuteczności i adekwatności istniejących rozwiązań w ramach systemu pomocy społecznej w Polsce, w tym w zakresie wdrażania deinstytucjonalizacji, dostępności świadczeń, usług i innych form wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej, sytuacji pracowników systemu pomocy społecznej, jak również opracowanie propozycji rozwiązań systemowych i prawnych reformujących system pomocy społecznej.

Zakłada się, że reforma powinna doprowadzić do integracji różnych form wsparcia oraz współpracy pomiędzy instytucjami państwowymi, samorządami, organizacjami pozarządowymi i lokalnymi społecznościami, co przyczyni się do zwiększenia skuteczności działań pomocowych.

W ramach Zespołu powołano grupy robocze:

1. Grupa tematyczna ds. reformy kryteriów dochodowych i systemu świadczeń.
2. Grupa tematyczna ds. mieszkalnictwa, rozwoju usług społecznych oraz CUS.
3. Grupa tematyczna ds. wsparcia i rozwoju kadr w systemie pomocy społecznej.
4. Grupa tematyczna ds. funkcjonowania instytucji i placówek świadczących usługi całodobowe.
5. Grupa tematyczna ds. systemów kontroli i audytu w systemie pomocy społecznej.
6. Grupa tematyczna ds. kompetencji, podziału zadań i ich realizacji w ramach systemu pomocy społecznej.

Tematowi kadr w pomocy społecznej oraz sytuacji w domach pomocy społecznej są dedykowane dwie grupy robocze Zespołu, jednakże zagadnienia związane z warunkami pracy i wynagrodzenia są przedmiotem prac również części pozostałych grup roboczych tego Zespołu.

Ponadto zwracam uwagę, że Minister Rodziny Pracy i Polityki Społecznej zgodnie z Kamieniem milowym A70G, realizowanym w ramach reformy A4.6 pn. „Wzrost współczynnika aktywności zawodowej określonych grup poprzez rozwój opieki długoterminowej” KPO, zakładającym wejście w życie aktów prawnych, realizujących wybrane priorytety reformy określone na podstawie strategicznego przeglądu opieki długoterminowej w Polsce, podjął współpracę z Prezesem Rady Ministrów, który Zarządzeniem nr 30 z dnia 22 marca 2024 r. powołał Międzyresortowy Zespół do spraw systemowych rozwiązań związanych z opieką nad osobami starszymi (M.P. poz. 224). Zespół jest organem pomocniczym Rady Ministrów.

Zespół powstał z konieczności ustrukturyzowania współpracy międzyresortowej w zakresie m.in. prac legislacyjnych obejmujących swoim przedmiotem szerokie zagadnienie opieki nad osobami starszymi (np. w zakresie opieki długoterminowej, pomocy społecznej). Zróżnicowanie wyzwań z pogranicza wielu właściwych resortów powoduje, że współpraca międzyresortowa jest konieczna. Analizy dotyczące osób starszych powinny obejmować różne obszary opieki nad osobą starszą, dzięki czemu będzie możliwe przygotowanie wieloaspektowych rekomendacji. Spotkania przedstawicieli właściwych resortów z przedstawicielami nauki, instytucji świadczących pomoc osobom starszym oraz zewnętrznych interesariuszy pozwalają na precyzyjniejsze identyfikowanie kierunków zmian. Podejście to zmierza do wdrożenia rozwiązań uniwersalnych, które pozwolą na zwiększenie współpracy w ramach systemu ochrony zdrowia, systemu pomocy społecznej oraz innych.

Do zadań Zespołu należy:

- 1) analiza systemowych rozwiązań związanych z opieką nad osobami starszymi;
- 2) proponowanie kierunków działań w obszarach dotyczących opieki nad osobami starszymi;
- 3) opracowanie rekomendacji dla założeń rozwiązań legislacyjnych dotyczących opieki nad osobami starszymi;
- 4) rozpatrywanie innych spraw zleconych przez Radę Ministrów lub Prezesa Rady Ministrów w zakresie systemowych rozwiązań związanych z opieką nad osobami starszymi.

W ramach Zespołu również powołano grupy robocze, a omawianym zagadnieniem zajmuje się Grupa robocza do spraw opieki długoterminowej. W pracach grupy roboczej uczestniczą przedstawiciele m.in. Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Narodowego Funduszu Zdrowia oraz eksperci zaproszeni do udziału w pracach.

W okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2024 r. Zespół realizował zadania dotyczące przede wszystkim systemu opieki długoterminowej. Zespół przyjął wypracowane definicje „opieki długoterminowej”, „opieki nieformalnej” oraz „opiekuna nieformalnego”, które mają zostać zawarte w przepisach prawnych wdrażających reformę opieki długoterminowej w Polsce.

Zgodnie z raportem opracowanie definicji opieki długoterminowej wpłynie na usprawnienie zarządzania i finansowania opieki długoterminowej, a także podniesie jakość usług realizowanych w ramach systemu opieki długoterminowej. Z kolei zdefiniowanie opieki nieformalnej ma prowadzić do zapewnienia wsparcia i opracowania polityki dla opiekunów nieformalnych. Przygotowywane przez grupy robocze analizy oraz opracowywane na ich podstawie wnioski pozwolą w ramach dalszych prac na przedstawienie rekomendacji oraz proponowanie kierunków działań, w szczególności mając na uwadze potrzebę koordynacji działań podejmowanych przez różne resorty w obszarze opieki nad osobami starszymi. Zespół będzie kontynuował prace zmierzające przede wszystkim do wypracowania rekomendacji dotyczących koordynacji rozwiązań funkcjonujących w systemach ochrony zdrowia i pomocy społecznej w obszarze opieki długoterminowej, m.in. domów pomocy społecznej i zakładów opiekuńczo-leczniczych uwzględniając oczywiście kadry tych jednostek.

Kolejnym krokiem naprzeciw zaakcentowaniu konieczności podejmowania skutecznych działań w stosunku do kadr pomocy społecznej jest zmiana regulaminu organizacyjnego Departamentu Pomocy Społecznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej i wyodrębnienie w jego strukturze Wydziału Kadr w pomocy społecznej. Wydział w sposób kompleksowy będzie zajmował się tematyką m.in. kształtowania polityki kształcenia zawodowego oraz szkolenia kadr pomocy społecznej, czy też koordynacją zmian legislacyjnych w zakresie zasad wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej.

Raz jeszcze pragnę zapewnić, że Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dokłada wszelkich starań aby podejmowane działania uwzględniały zarówno potrzeby pracowników pomocy społecznej jak i specyfikę pracy w tym obszarze. Wierzę, że dzięki współpracy z różnymi środowiskami wypracowane będą rozwiązania, które w sposób trwały wpłyną na poprawę sytuacji w pomocy społecznej, a tym samym kadr realizujących zadania w tym obszarze - także w zakresie postulatów, o których mowa w Państwa petycji.

Z wyrazami szacunku

Beata Karlińska
Dyrektor
Departamentu Pomocy Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/